

Svar på fråga 2024/25:178 av Adrian Magnusson (S)
Likvärdig resursfördelning i skolan

Adrian Magnusson har frågat mig om det från min eller regeringens sida finns planer på att särskilt stödja de skolor som står inför större utmaningar, för att säkerställa en likvärdig utbildning i hela landet.

Regeringen driver nu igenom omfattande reformer för att återuppbygga kunskapsskolan. Förbättrade kunskapsresultat är en prioriterad fråga för regeringen. Utbildningen i det svenska skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen [2010:800]). Det innebär att alla elever ska ha tillgång till en verksamhet med en hög kvalitet så att de fastställda målen för utbildningen nås, oavsett var i landet eleverna bor eller vilken skola de går i.

Kommunerna har det huvudsakliga ansvaret för att finansiera och bedriva skola och förskola. Efter förslag från regeringen i både budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1) och

budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1) har det gjorts permanenta nivåhöjningar av de generella statsbidragen till kommuner och regioner med totalt 16 miljarder kronor. Av dessa går 11,2 miljarder kronor till kommunerna.

Staten bidrar också till skolans finansiering genom riktade statsbidrag. Regeringen har därför i budgetpropositionen för 2025 föreslagit att Kunskapsbidraget förstärks med 700 miljoner kronor. Det innebär att bidraget föreslås uppgå till drygt 8,2 miljarder kronor 2025. Det här är en av flera satsningar som regeringen gör för att vända utvecklingen med fallande kunskapsresultat och för att stötta skolorna i en svår ekonomisk situation. Kunskapsbidraget fördelas enligt ett index som innebär att huvudmän som har en hög andel elever med låg sannolikhet att uppnå gymnasiebehörighet får en högre bidragsram. Indexet används som underlag för att bedöma skillnader i huvudmäns behov av resurser.

Regeringen har också gett Statens skolverk i uppdrag att genomföra riktade insatser i syfte att höja kunskapsresultaten i grundskolan, anpassade grundskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen samt öka måluppfyllelsen i förskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (U2024/01164). Insatserna ska bidra till ökad kvalitet i undervisningen och en mer likvärdig utbildning inom det svenska skolväsendet.

Utöver ovanstående insatser har regeringen påbörjat en helrenovering av skolans finansieringssystem för att stärka den statliga styrningen över resursfördelningen till skolan, så att sambandet mellan behov och tilldelning av resurser stärks i hela landet. Som ett led i detta arbete har regeringen tillsatt Utredningen om en nationell skolpengsnorm för ökad likvärdighet (U 2023:05) som ska föreslå ett system för resursfördelning som utgår från en nationellt bindande skolpengsnorm. Utredningen ska bland annat ge förslag på en nationell beräkningsmodell för skolpengen som ska ange en lägstanivå för hur mycket resurser varje kommun minst ska tilldela sin egen skolverksamhet och vad ersättningen till enskilda huvudmän minst ska vara. Av utredningsdirektiven framgår att det, för att öka likvärdigheten, är väsentligt att skolpengsnormen grundar sig på huvudmännens skilda förutsättningar och behov och hur dessa påverkar kostnader för till exempel undervisning, lärverktyg, elevhälsa, måltider, administration, mervärdesskatt och lokaler (dir. 2023:153).

Sammanfattningsvis stödjer regeringen huvudmän och skolor med utmaningar på flera olika sätt, genom statsbidrag och uppdrag om riktade insatser men också genom att ta initiativ till att stärka den statliga styrningen över resursfördelningen till skolan.

Stockholm den 23 oktober 2024

Lotta Edholm